

1. Ümumi müddəə

1.1. Bu Qayda "Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq hazırlanmışdır və ümumi təhsil pilləsində təhsil haqqında dövlət sənədinin nümunələri və onların verilməsi qaydasına tənzimlənir.

2. Ümumi təhsil haqqında dövlət sənədləri

2.1. Ümumi təhsil müəssisələrini ümumi təhsil pilləsinin müxtəlif səviyyələri üzrə bitirən şəxslər bu Qaydaya əsasən təhsil haqqında dövlət sənədləri verilir. Ümumi təhsil haqqında dövlət sənədləri növbəti pillədə və ya səviyyədə təhsili davam etdirmək, yaxud məktəfəliyinə bəsləmək üçün əsas hesab olunur.

2.2. Ümumi təhsil pilləsində təhsil haqqında əlaqədar növ dövlət sənədləri müəyyən edilir:

2.2.1. ümumi orta təhsil haqqında attestat (adi və fərqlənən);

2.2.2. tam orta təhsil haqqında attestat (adi, fərqlənən və xüsusi nümunəli).

2.2.3. Ümumi orta təhsil səviyyəsinin xüsusi nailiyyətləri əlaqədar məzunlara ümumi orta təhsil haqqında fərqlənən attestat, digər hallarda isə ümumi orta təhsil haqqında adi attestat verilir.

2.2.4. Tam orta təhsil səviyyəsinin qızıl və ya gümüş medalla təltif olunmaqla əlaqədar məzunlara tam orta təhsil haqqında xüsusi nümunəli attestat, qiyamtlı əlaqədar məzunlara tam orta təhsil haqqında fərqlənən attestat, digər hallarda isə tam orta təhsil haqqında adi attestat verilir.

2.5. Ümumi orta təhsil haqqında attestata və tam orta təhsil haqqında attestata təhsil müddətində hər bir fənn üzrə tədris olunan saatların ümumi miqdarı, təhsil alanın yekun attestasiyasının nəticələri (illik və imtahan) rəqəm və sözlə yazılır.

2.6. Tam orta təhsil haqqında attestatda "Təhsil əldə etməyə" qrafasında əgirdin bitirdiyi sinfin təmayül istiqaməti yazılır.

2.7. Seçilmiş təmayüllər üzrə təsdiq edilmiş tədris planlarında nəzərdə tutulmayan digər fənlərdə tam orta təhsil haqqında attestata ümumi orta təhsil səviyyəsinə həmin fənlərdə tədris olunan saatların ümumi miqdarı və təhsil alanın bu fənlərdə yekun attestasiya nəticələri (illik) yazılır. *

3. Ümumi orta təhsil haqqında attestatın və tam orta təhsil haqqında attestatın nümunələri

3.1. Ümumi orta təhsil haqqında attestat 12.5x17 sm ölçüdə, üz qabı dermatin materialdan olan kitabça klində çap olunur. Ümumi orta təhsil haqqında fərqlənən attestatın üz lüyü qərməz, adi attestatın üz lüyü isə yağı yağıdır. Ümumi orta təhsil haqqında attestatın üz qabının yuxarı hissəsində "AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI" sözləri, orta hissəsində "Azərbaycan Respublikası Dövlət gerbinin təsviri, ağı hissəsində isə "ÜMUMİ ORTA TƏHSİL HAQQINDA ATTESTAT" və ya "ÜMUMİ ORTA TƏHSİL HAQQINDA FƏRQLƏNMƏYƏN ATTESTAT" sözləri həkk olunur. Attestatın üz qabının içərisinin sağ və sol tərəflərinin ortasında Azərbaycan Respublikası Dövlət gerbinin təsviri həkk edilir. Ümumi orta təhsil haqqında attestatın sol hissəsinin yuxarı hissəsində qara rəngdə "AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ÜMUMİ ORTA TƏHSİL HAQQINDA ATTESTAT" və ya "AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ÜMUMİ ORTA TƏHSİL HAQQINDA FƏRQLƏNMƏYƏN ATTESTAT" sözləri, ümumi orta təhsil haqqında attestatın seriyası və nömrəsi yazılır. Ümumi orta təhsil haqqında attestatın sol ağ kənarında möhür yeri və direktorun imzası üçün yer saxlanılır. Daha sonra hər iki tərəfdən ümumi orta təhsil haqqında adi attestatın, fərqlənən attestatın nümunələrində göstərilən formada yerləşdirilir (1 və 2 nömrəli əlavələr).

3.2. Tam orta təhsil haqqında attestat 12.5x17 sm ölçüdə, üz qabı dermatin materialdan olan kitabça klində çap olunur. Qızıl medalla təltif olunan məzunların tam orta təhsil haqqında xüsusi nümunəli attestatının üz lüyü sarı (qızıl), gümüş medalla təltif olunan məzunların tam orta təhsil haqqında xüsusi nümunəli attestatının üz lüyü boz (gümüş), tam orta təhsil haqqında fərqlənən attestatının üz lüyü qərməz, tam orta təhsil haqqında adi attestatın üz lüyü isə yağıdır. Tam orta təhsil haqqında attestatın üz qabının yuxarı hissəsində "AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI" sözləri, orta hissəsində "Azərbaycan Respublikası Dövlət gerbinin təsviri, ağı hissəsində isə "TAM ORTA TƏHSİL HAQQINDA ATTESTAT", "TAM ORTA TƏHSİL HAQQINDA FƏRQLƏNMƏYƏN ATTESTAT" və ya "TAM ORTA TƏHSİL HAQQINDA XÜSUSİ NÜMUNƏLİ ATTESTAT" sözləri həkk olunur. Attestatın üz qabının içərisinin sağ və sol tərəflərinin ortasında Azərbaycan Respublikası Dövlət gerbinin təsviri həkk edilir. Tam orta təhsil haqqında attestatın sol hissəsinin yuxarı hissəsində qara rəngdə "AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TAM ORTA TƏHSİL HAQQINDA ATTESTAT", "AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TAM ORTA TƏHSİL HAQQINDA FƏRQLƏNMƏYƏN ATTESTAT" və ya "AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TAM ORTA TƏHSİL HAQQINDA XÜSUSİ NÜMUNƏLİ ATTESTAT" sözləri, tam orta təhsil haqqında attestatın seriyası və nömrəsi yazılır. Tam orta təhsil haqqında attestatın sol ağ kənarında möhür yeri və direktorun imzası üçün yer saxlanılır. Daha sonra hər iki tərəfdən tam orta təhsil haqqında adi attestatın, fərqlənən attestatın, xüsusi nümunəli attestatın nümunələrində göstərilən formada yerləşdirilir (3, 4, 5 və 6 nömrəli əlavələr).

3.3. Ümumi orta təhsil haqqında attestatda və tam orta təhsil haqqında attestatda nömrəli və A 000001-dən başlayaraq hər dəfə bir say artırımla çap edilir. Altı rəqəmli nömrəli və son həddə çatdıqdan sonra isə arxasında iki hərf Azərbaycan əlifbasının ardıcılığında yeni hərflər vəz edilir və nömrəli və yenidən aparılır.

4. Ümumi orta təhsil haqqında attestatın və tam orta təhsil haqqında attestatın hazırlanması, saxlanması və doldurulması

4.1. Ümumi orta təhsil haqqında attestatın və tam orta təhsil haqqında attestatın nümunələri Azərbaycan Respublikasının Nazirlik Kabineti tərəfindən təsdiq edilir və Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin sayında çap olunur.

4.2. Ümumi orta təhsil haqqında attestat və tam orta təhsil haqqında attestat tabeliyində və mülkiyyət formasından asılı olmayaraq, mövcud qanunvericiliyə uyğun fəaliyyət göstərən bütün ümumi təhsil müəssisələrində (məzunların sayına görə) Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi tərəfindən verilir.

4.3. Ümumi orta təhsil haqqında attestatın və tam orta təhsil haqqında attestatın üçüncü Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyində və ümumi təhsil müəssisələrində aparılır və onlar ciddi hesabatlandırılmalı kimi saxlanılır.

4.4. Ümumi orta təhsil haqqında attestatın və tam orta təhsil haqqında attestatın müəyyən edilmiş qaydalar üzərində alınması, qeydiyyatı, saxlanması və üçüncü aparılması üçün ümumi təhsil müəssisələrinin direktoru məsulyyət daşıyır.

4.5. Ümumi təhsil müəssisəsində ümumi orta təhsil haqqında attestatın və tam orta təhsil haqqında attestatın alınması qeydiyyatda saxlanılmasında, çuqotunun aparılmasında üçün ümumi təhsil müəssisəsinin direktoru tərəfindən məsul şəxs təyin edilir.

4.4.6. Ümumi orta təhsil haqqında attestatın və tam orta təhsil haqqında attestatın alınması və istifadəsi bəzər də məlumatlar ümumi təhsil müəssisəsində saxlanılan xüsusi qeydiyyat kitabında aparılır. Qeydiyyat kitabı sənədlərin qaytarılma surətləri və ümumi təhsil müəssisəsinin direktoru tərəfindən təsdiq edilir. Qeydiyyat kitabında il ərzində alınmış istifadə olunmuş və təqvim ilinin vəvə lindən qalan ümumi orta təhsil haqqında və tam orta təhsil haqqında attestatların qeydiyyatı aparılır.

4.7. Ümumi orta təhsil haqqında attestat və tam orta təhsil haqqında attestat kalliqrafik xətlə qara mürəkkəbli qələmlə yazılır. Ümumi orta təhsil haqqında attestatda və tam orta təhsil haqqında attestatda doldurulmamış qrafikalara (-) yazılır. Ümumi orta təhsil haqqında attestatda və tam orta təhsil haqqında attestatda düzliş və qaralamalara yol verilmir. Ümumi orta təhsil haqqında attestatın və tam orta təhsil haqqında attestatın möhür üçün ayrılmış yerində ümumi təhsil müəssisəsinin möhürü vurulur. Möhürün yazılar aydın oxunmalıdır.

4.8. Doldurulan zaman korlanmış ümumi orta təhsil haqqında attestat və tam orta təhsil haqqında attestat aktlarda rəfərinə və silinməsi üçün Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyinə qaytarılır.

4.4.9. Ümumi orta təhsil haqqında attestatda və tam orta təhsil haqqında attestatda məzunun soyadı, adı, atasının adı və doğulduğu tarix onun şəxsiyyətini təsdiqləndirən sənədlərdə və sənədə yazılır.

4.10. Ümumi orta təhsil haqqında attestatda və tam orta təhsil haqqında attestatda ümumi təhsil müəssisəsinin adı onun Nizamnaməsinə uyğun yazılır.

5. Ümumi orta təhsil haqqında attestatın və tam orta təhsil haqqında attestatın verilməsi

5.1. Ümumi orta təhsil haqqında attestat və tam orta təhsil haqqında attestat məzunlara ümumi təhsilin müvafiq şəxsiyyətini bitirdikdən sonra 10 gün müddətində təntənəli surətdə təqdim edilir.

5.2. Ümumi orta təhsil haqqında attestatın, tam orta təhsil haqqında attestatın və ya onların dublikatlarının məzuna şəxsə təqdim edilməsi mümkün olmadıqda, sənədlər məzunun qanuni nümayəndəsinə (qanuni nümayəndəsi və ya məzunun adından çəkilən digər şəxs) (notarial qaydada təsdiqlənmiş və sənədə) verilir.

5.3. Ümumi orta təhsil haqqında attestatın və tam orta təhsil haqqında attestatın surəti məzunun şəxsiyyəti saxlanılır.

5.4. Məzunlar tərəfindən götürülməyən ümumi orta təhsil haqqında attestat və tam orta təhsil haqqında attestat doldurulmuş halda ümumi təhsil müəssisəsində saxlanılır.

5.5. Ümumi təhsil müəssisəsində olduğu kimi, ümumi orta təhsil haqqında attestat, tam orta təhsil haqqında attestat və ya onların dublikatları Azərbaycan Respublikasının Milli Arxivində məzunların arayışlarında və sənədə, Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyinin yazılı müraciəti ilə eyni tipli ümumi təhsil müəssisəsi tərəfindən verilir.

5.6. Ümumi təhsil müəssisəsinin yenidən təşkilatı hallarında, bu və ya digər səbəblərdən ümumi orta təhsil haqqında attestat və tam orta təhsil haqqında attestat almamış ümumi orta təhsil haqqında attestat, tam orta təhsil haqqında attestat və ya onların dublikatları yenidən təşkil edilən ümumi təhsil müəssisəsinin hüquqi varisi olan təhsil müəssisəsi tərəfindən verilir.

5.7. Ümumi orta təhsil haqqında attestatın və tam orta təhsil haqqında attestatın verilməsinin qeydiyyatı ayrıcay kitabda aparılır, illər üzrə davam etdirilir və daimi olaraq ümumi təhsil müəssisəsində saxlanılır.

5.8. Qeydiyyat kitabına əlavə olaraq məlumatlar daxil edilir:

5.8.1. sərə nömrəsi;

5.8.2. ümumi orta təhsil haqqında attestatın və tam orta təhsil haqqında attestatın seriyası və nömrəsi;

5.8.3. ümumi orta təhsil haqqında attestatın və tam orta təhsil haqqında attestat alanın soyadı, adı və atasının adı;

5.8.4. ümumi orta təhsil haqqında attestatın və tam orta təhsil haqqında attestatın verilmə tarixi;

5.8.5. ümumi orta təhsil haqqında attestatın, tam orta təhsil haqqında attestat alanın və ümumi orta təhsil haqqında attestatın, tam orta təhsil haqqında attestat verən şəxsin imzası.

5.9. Ümumi orta təhsil haqqında attestatın və tam orta təhsil haqqında attestatın itirilməsi şəxslər üçün ümumi orta təhsil haqqında attestatın və tam orta təhsil haqqında attestatın dublikatının verilməsi barədə qeydiyyat eyni məlumatlar üzrə ayrıcay kitabda aparılır.

5.10. Ümumi orta təhsil haqqında attestatın və tam orta təhsil haqqında attestatın itirilməsi və ya ümumi orta təhsil müəssisəsinin direktoruna müraciət etməlidir. Şəxsin sənədin axtarılmasında olmasın barədə məlumat "Azərbaycan müəllimi" qəzetində verilən elan əlavə olunur. Elanda şəxsin soyadı, adı, atasının adı, ümumi orta təhsil haqqında attestatın və tam orta təhsil haqqında attestatın adı, seriyası və nömrəsi, onu verən ümumi orta təhsil müəssisəsinin adı və verilmə tarixi göstərilir.

5.11. Ümumi orta təhsil müəssisəsinin rəhbəri və ya onunun 15 gün müddətində ümumi orta təhsil haqqında attestatın və tam orta təhsil haqqında attestatın dublikatını verir.

5.12. Ümumi orta təhsil müəssisəsində ümumi orta təhsil haqqında attestatın və tam orta təhsil haqqında attestatın dublikatı arxivləşdirilməsi təsəvvüründə edilir.

5.13. Dublikat kimi verilən ümumi orta təhsil haqqında attestatın və tam orta təhsil haqqında attestatın saxlanması üçün yuxarıda göstərilən "Dublikat" tələbləri yerinə yetirilməlidir.

5.14. İtirilmiş ümumi orta təhsil haqqında attestatın və tam orta təhsil haqqında attestatın və ya zərər və ya itirilməsi qadağan edilir.

5.15. Ümumi orta təhsil haqqında attestatın, tam orta təhsil haqqında attestatın və ya onların dublikatlarının hazırlanması və verilməsi üçün ümumi orta təhsil haqqında attestatın və tam orta təhsil haqqında attestat alanlardan heç bir ödəniş tələb edilə bilməz.

Qeyd: 2016-2017-ci və 2017-2018-ci illərdə ümumi orta təhsil pilləsinin tam orta təhsil sənədlərini bitirməyə qərarlaşmış buraxılış imtahanı aparılan illərdə daxil olmaqla, hər bir fərdi üzrə yekun attestasiyasının nəticələri tam orta təhsil haqqında attestatın "illik" qrafasında bir qiymət yazılır.

* Bu b?nd tam orta t?hsil s?viyy?sind? t?hsilin t?may?ll?r ?zr? t??kil olundu?u sınıfl?rd? t?hsil alm?? ?agirdl?r? ?amil edilir.